

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 957/2016
07.07.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у парници тужиоца Д.Ј. из И., чији је пуномоћник Д.Ф., адвокат из И., против тужене А.Р. из И., чији је пуномоћник В.А., адвокат из И., ради измене одлуке о вршењу родитељског права и издржавању, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 72/16 од 10.02.2016. године, у седници одржаној 07.07.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 72/16 од 10.02.2016. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови Судска јединица у Инђији П2 427/14 од 23.10.2015. године, ставом првим изреке, промењена је одлука о вршењу родитељског права одређена пресудом Општинског суда у Инђији П бр.599/05 од 30.11.2005. године, те је одређено да тужилац као отац самостално врши родитељско право према И.Ј., из И., рођеној ... године у браку парничних странака. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да на име законског издржавања малолетне И.Ј. плаћа месечно износ од 8.000,00 динара, у случају задоцњења да плати законске затезне камате почев од дана падања у доцњу па до исплате до петог у месецу за текући месец на руке или рачун оцу – законском заступнику Д.Ј. из И. почев од дана подношења тужбе (30.10.2014. године), па док за то постоје законски разлози. Ставом трећим изреке одбијен је као неоснован преостали део тужбеног захтева у износу од још 2.000,00 динара на име месечног доприноса тужене у издржавању малолетне И., (који представља разлику траженог месечног износа од 10.000,00 динара до досуђеног износа од 8.000,00 динара). Ставом четвртим изреке обавезана је тужена да тужиоцу плати трошкове овог поступка у износу од 46.850,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана доношења првостепене пресуде до исплате, док је одбијен преостали део захтева тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од још 44.950,00 динара, (као разлика од укупно тражених 91.800,00 динара до досуђених 46.850,00 динара).

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 72/16 од 10.02.2016. године, одбијена је жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у побијаном усвајајућем делу (ставовима 1, 2. и 4. изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужене није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Општинског суда у Инђији П бр. 599/05 од 30.11.2005. године разведен је брак парничних странака и одређено је да ће родитељско право самостално вршити мајка - овде тужена, а да ће отац - овде тужилац одржавати личне односе са малолетном кћерком И.Ј. на основу договора са мајком, те је он обавезан да на име свог доприноса за издржавање малолетног детета плаћа месечно износ од 3.000,00 динара. Малолетна И.Ј. рођена је ... године. У складу са наведеном судском одлуком, она је до октобра 2014. године живела у заједничком домаћинству с мајком – овде туженом. Када је напунила ... година, октобра ... године, самовољно је отишла да живи код оца - овде тужиоца, где и даље живи и осећа се сигурно и безбедно у очевој породици, те је прихваћена од очеве друге супруге. Тужена А. је засновала нову ванбрачну заједницу са М.Р. и са њим у заједничком домаћинству живе његове ћерке малолетне Ј. и М. (старе ... и ... година). Малолетна И. је сада ученица ... разреда средње школе, смер економски техничар, има ... година и примереног је понашања. Са мајком -овде туженом, осварује контакт по договору. Из налаза и мишљења стручног тима Центра за социјални рад у И., утврђено је да је у најбољем интересу малолетне И. да отац врши родитељско право јер се она изјаснила да жели да живи са оцем и његовом породицом, а проценио је да она поседује адекватну психичко-физичку зрелост да на јасан и отворен начин искаже своје мишљење, жеље и ставове у вези доношења одлуке са којим родитељем жели да живи, као и начина контакта са другим родитељем. За задовољење основних потреба малолетне И. потребно је око 23.040,00 динара на месечном нивоу и у то спадају трошкови исхране, одевања и одржавања личне хитијене. Тужилац се бави пословима на грађевини и обезбеђује месечну зараду у висини око 400 евра. Тужена је запослена на одређено време у И.– аутомативе у И., где остварује зараду у месечном износу од 25.000,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално право, кад су закључили да су испуњени услови за измену одлуке о поверавању малолетног детета странака тужиоцу на самостално вршење родитељског права, имајући у виду најбољи интерес малолетног детета странака,узраста од ... година, а у смислу члана 270. у вези члана 266. ст. 1. и 3. и чланова 60. став 4. и 77. став 3. Породичног закона.

И по мишљењу овог суда испуњени су услови за измену одлуке о поверавању детета, посебно ценећи изјаву малолетне И. која има преко ... година живота и способна је за расуђивање и која је изразила жељу да да живи у очевом домаћинству, имајући у виду да се њен однос са мајком битно променио од доношења претходне одлуке о вршењу родитељског права, а да тужилац поседује родитељске компетенције за самостало вршење родитељског права.

Одредбом члана 6. став 1. Породичног закона ("Службени гласник РС" бр. 18/05), прописано је да је свако дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу деце. Одредбом члана 60. став 4. Породичног закона прописано је да дете које је навршило 15 година живота и способно је за расуђивање, може да одлучи са којим родитељем ће живите, док је одредбом члана 266. истог закона прописано да је суд у спору за заштиту права детета и у спору за вршење, односно лишење родитељског права, увек дужан да се руководи најбољим интересом детета. У конкретном случају, нижестепени судови су се руководили најбољим интересом малолетне И. и супротно ревизијско указивање, Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Најбољи интерес детета је правни стандард који се цени према околностима сваког конкретног случаја. Елементи процене најбољег интереса детета су узраст и пол детета, његове жеље и осећања, с обзиром на узраст и зрелост, потребе за васпитањем, у вези становања, исхране, одевања, здравствене бриге и друго и способност родитеља да задовољи утврђене потребе детета. У конкретном случају елементи процене најбољег интереса детета правилно су утврђени, те је у интересу малолетног детета да живи у породици са тужиоцем где она и живи у претходних годину дана.

Правилне су и одлуке нижестепених судова о висини доприноса издржавања од стране тужене, јер су донете у складу са чланом 160, 161. и 162. став 3. Породичног закона. Тужена је у могућности да доприноси издржавању малолетне И. износом од 8.000,00 динара месечно. Овим износом, као и износом који ће законски заступник издвајати за издржавање малолетног детета (при чему се у допринос законског заступника урачунава и свакодневна брига и старање у подизању малолетног детета) потребе малолетне И. ће на адекватан начин бити задовољене, с обзиром на узраст и средину у којој живи, а плаћањем досуђеног износа тужена неће угрозити своју егзистенцију. Потребне малолетне И., као повериоца издржавања правилно су утврђене према узрасту, здравственом стању и образовним потребама. Приликом доношења одлуке судови су као један од критеријума за одређивање издржавања правилно узели у обзир минималну суму издржавања коју прописује министарство надлежно за породичну заштиту, а која је у време доношења првостепене пресуде износила 23.297,00 динара месечно.

Неосновани су ревизијски наводи да изјава малолетне И. није дата слободно, због чега нису били испуњени услови из члана 60. и 65. Породичног закона за доношење ових одлука. Наиме, Центар за социјални рад је извршио процену и дао стручни налаз и мишљење да она поседује адекватну психофизичку зрелост да на јасан и отворен начин искаже своје мишљење, жеље и ставове у вези

доношења одлуке са којим родитељем жели да живи, из чега произилази да изјава Иване није дата под нечијим утицајем, односно изјављена је слободно.

Правилна је одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. и 154. ЗПП, у вези са чланом 207. Породичног закона.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Предраг Трифуновић,с.р.**